

9. Jainalaisuus ja sikhismi

Ydinsisältö

Jainalaisuuden synty

- Perustaja **Mahavira** (tradition mukaan 599–527 eKr.)
 - arvosteli yhteiskunnan epäoikeudenmukaisuutta
 - ryhtyi askeetiksi ja saavutti vapahduksen.
- Mahavira oli 24. **tirthankara**, valaistunut ”virran ylittäjä”

Jainalainen oppi

- Maailma koostuu kahdesta asiasta:
 - jiva: sielu tai elollinen
 - ajiva: sieluton materia
- Sielujen perimmäiset ominaisuudet – tietäminen, havaintokyky, autuus ja voima – eivät aina toteudu rajattomasti, koska sielut ovat sekoittuneet materiaan.
- **Karma**: ainetta, joka kiinnittyy sieluihin tunteiden kautta
- **Mokša**: vapautus jälleensyntymistä. Saavutetaan askeesilla ja mielenrenteytyksellä.
- Ei jumalaa eikä pelastajahahmoa. Tirthankaroja palvotaan esikuvina.

Jainalainen etiikka

- Nunnien ja munkkien viisi suurta lupausa:
 - väkivallattomuus
 - totuudellisuus
 - varastamattomuus
 - selibaatti
 - omistamattomuus
- Maallikot noudattavat näitä lievemässä muodossa.
- **Ahimsa:** ehdoton väkivallattomuus
 - kasvissyönti
 - munkeilla ja nunnilla myös hyönteisten tahattoman tappamisen välttäminen
 - äärimuotona kuoliaaksi paastoaminen

AHIMSA JAINALAISUUDESSA

Näin minä sanon. Kaikki arhatit ja kunnia-arvoiset menneisyydessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa sanovat niin, puhuvat niin, julistavat niin ja selittävät niin: Minkäänlaista olentoa, minkäänlaista asiaa, jolla on sielu, minkäänlaista luotua ei saa tappaa, eikä vahingoittaa, eikä häväistä, eikä kiusata, eikä vainota. Tämä on puhdas, ikuinen ja pysyvä uskonnollinen kielto, jonka maailman ymmärtävät viisaat ovat julistaneet.

(Ayaranga-sutta 1.4.11., suom. Klaus Karttunen ja Leif Färding)

Oppikirjan s. 92

Jainalainen uskonnonharjoittaminen

- Askeettiset harjoitukset ja meditaatio
- Tirthankarojen palvominen temppeleissä.
- Ei omia siirtymäriittejä; nykyisin noudatetaan hindulaisuuden siirtymäriittejä.
- Nunnat ja munkit vaeltavat kodittomina.

JAINALAISUUS

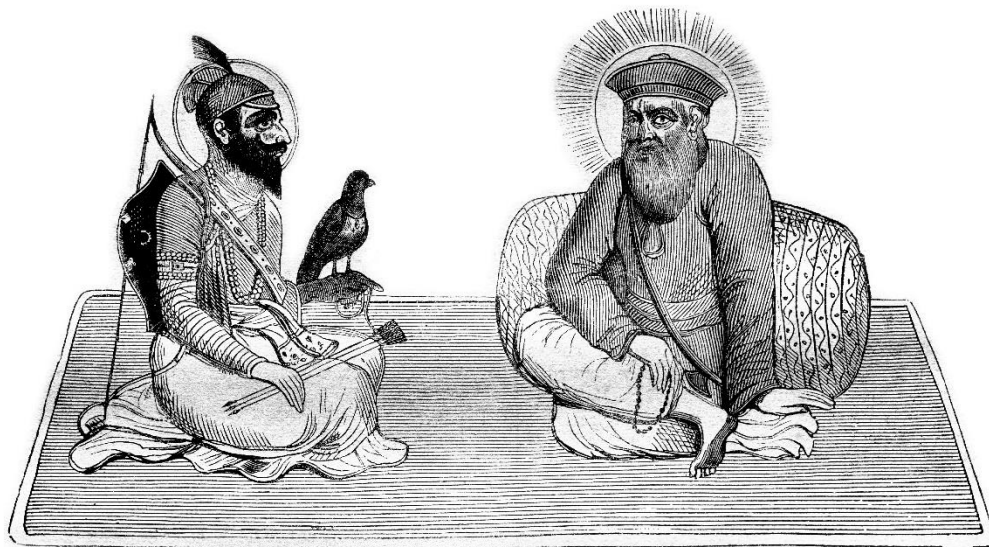
- Luokitus Kirjauskonto, universaali uskonto
- Synty Perustuu Vardhamana Mahaviran (n. 599–527 eKr.) opetuksille.
- Kannattajamäärä Noin 6 miljoonaa
- Levinneisyys Pääosin Intian niemimaa

Oppikirjan s. 92

Sikhiläisyyden synty

- Perustaja **Guru Nanak** (1469–1539)
 - saarnasi hindulaisuuden ja islamin yhteyttä
 - sikhien kymmenestä gurusta ensimmäinen

Sikhiläinen oppi

- Monoteismi
- Jälleensyntymä ja karman laki
- Vapautuminen saadaan Jumalan armosta
- Nykyisin sikhit pitävät pyhää kirjaansa **Adi Granthia** gurunaan.

Oppikirjan s. 95

JUMALA ADI GRANTHIN MUKAAN

On vain yksi Jumala jonka nimi on tosi. Luoja, vailla pelkoa ja vihaa, kuolematon, syntymätön, itsessään oleva, [hänet tunnetaan] Gurun suosion kautta.

Tosioleva oli alussa. Tosioleva oli esiaikoina.

Tosioleva on tälläkin hetkellä, oi Nanak: Tosioleva on myös tulevaisuudessa.

Ajattelemalla en saa Hänestä mitään käsitystä, vaikka ajattelisin satatuhatta kertaa.

(Japji, Adi Granthin ensimmäisen osan alku, suom. Virpi Hämeen-Anttila)

Sikhiläinen etiikka ja uskonnonharjoitus

- Tasa-arvon korostaminen
- Vieraanvaraisuus
- **Seva**: sosiaalinen palvelutyö
- Pyhän kirjan lukeminen
- Yhteiset seremoniat **gurdwarassa**
- Kymmenennen gurun **Guru Gobind Singhin**(1666–1708) perustama **khalsa-veljeskunta**
 - pidättäminen alkoholista ja tupakasta
 - avioliittokallisuus
 - pukeutumissäännöt
 - sukunimenä Singh (miehillä) tai Kaur (naisilla)

SIKHILÄISYYS

- Luokitus Kirjauskonto, universaali uskonto
- Synty Sikhiläisyyden perusti Guru Nanak (1469–1539). Sikhitlaskevat kymmenen gurun perimyslinjan, joka alkoi Guru Nanakista ja jatkui Guru Gobind Singhiin (1666–1708).
- Kannattajamäärä Noin 25 miljoonaa eli 0,3 % maailman väestöstä
- Levinneisyys Pääosa sikheistä elää Punjabissa Intiassa.

Oppikirjan s. 94